

27.10.2020r.

Geografia klasa VI

Drodzy uczniowie dzisiaj tematem lekcji będzie **Ruch obrotowy Ziemi i jego następstwa**.

Przeczytajcie temat lekcji z podręcznika strony 27-30 (pozostałą część zrobimy na lekcji następnej).

Przepisz lub wydrukuj i wklej notatkę(załącznik 1)

Odpowiedz na pytania:

1. Jak ruch obrotowy wpływa na rytm naszego życia i przyrodę?
2. Co to jest górowanie Słońca?
3. Co to jest gnomon i do czego służy?

Zapoznaj się z rysunkami na stronie 30

4. Jak zmienia się wysokość górowania Słońca w ciągu roku?
5. Kiedy jest najwyższa a kiedy najniższa?

Załącznik 1

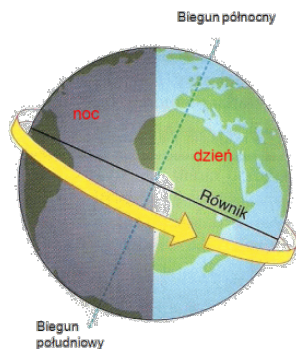
Ruch obrotowy Ziemi i jego następstwa

1. **Ruch obrotowy** inaczej nazywany jest *ruchem wirowym* Ziemi.

Polega on na obracaniu się Ziemi wokół własnej osi- linii przechodzącej przez środek naszej planety oraz przecinającej jej powierzchnię na biegunach (biegun geograficzny północny i południowy).

Pełny obrót Ziemi wynosi 360° i trwa 24 godziny.

Poniżej widoczny jest obrót kuli ziemskiej oraz kierunek jej obrotu.

2. Cechy ruchu obrotowego:

- a) kierunek obrotu Ziemi wokół własnej osi (z zachodu na wschód),
- b) różnicowana prędkość liniowa punktów na jej powierzchni,
- c) stała prędkość kątowa punktów na jej powierzchni,
- d) czas obrotu 24 godziny.

3. Konsekwencje występowania ruchu obrotowego Ziemi :

- a) Występowanie dnia i nocy,
- b) Spłaszczenie biegunowe Ziemi,
- c) Występowanie siły Coriolisa,
- d) Pozorny ruch Słońca oraz innych gwiazd po niebie,
- e) różnica czasu na Ziemi

4. Ziemia obróci się o:

360° w ciągu 24 godzin

15° w ciągu 1 godziny

1° w ciągu 4 minut

5. Siła Coriolisa - jest to siła działająca na ciało znajdujące się w obracającym się układzie odniesienia. Siła Coriolisa powoduje odchylenie ciał poruszających się swobodnie na półkuli północnej w prawo, a na półkuli południowej w lewo.

6. Prędkość liniowa – jest to prędkość zależna od szerokości geograficznej, z czego wynika, że jest inna w różnych miejscach Ziemi.

Największa prędkość liniowa występuje na równiku (ok. 1670 km/h), natomiast najmniejsza na biegunach (0 km/h).

6. Prędkość kątowna jest prędkością stałą. W ciągu 24 godzin każdy punkt na Ziemi pokonuje 360°. Wyjątek stanowią bieguny, ponieważ tam prędkość obrotu wynosi 0°/h.

CIEKAWOSTKI

* Rzeczywisty czas obrotu Ziemi wokół własnej osi to 23 h 56 min 4 s

* W dniach 23.03 i 23.09 na całej Ziemi dzień jest równy nocy. Zjawisko to nazywane jest równonocą wiosenną lub jesienną.

* Gwiazdy na niebie nie pojawiają się tylko w nocy. Są one tam przez całą dobę, ale przez intensywne światło słoneczne nie są one widoczne.

Dla chętnych

DOŚWIADCZENIE

Możesz samodzielnie wykonać doświadczenie związane z siłą Coriolisa.

(Doświadczenie najlepiej po kąpielii aby nie marnować wody)

1. Zatkaj odpływ wanny korkiem.
2. Nalej dość dużo wody do wanny.
3. Wyjmij korek i obserwuj w którą stronę kręci się woda.
4. Zapisz swoje obserwacje

Odpowiedzi na pytania 1-5 proszę przestać na adres mkrakowiak.nauczyciel@gmail.com do dnia 30.10.2020r.